

I

IK HEB VELE HUIZEN. In enkele daarvan heb ik een man. In het huis dat me het meest bekend is, is dat mijn vader.

Nooit heb ik in die huizen een neiging om te blijven. Ik stapel geen melkkartons in de voorraadkast, ik optimaliseer het schemerlicht niet, ik dab geen traag groeiende klimplant de aarde in. De meeste muren zijn kaal, niet omdat ik een zen-freak ben, of omdat ik een gebrek zou hebben aan fantasie, maar omdat kleurloos nu eenmaal vlot verkoopbaar is.

Je zou mijn huizen provisoir kunnen noemen, of ongezellig. Ruimte is er troef, ze leeft in de holle klank van je voetstap, ongehinderd door gordijnen, opgehangen foto's of volgehangen kapstokken.

Soms denk ik dat de afwezigheid van foto's iets over mijn moeder zegt. Soms denk ik dat ik ruimte verwar met leegte, maar daar ben ik nog niet uit.

Ik wist dat deze gedachten zouden komen, hier in mijn op de autosnelweg glijdende minibus. Ik volg wegwijzers naar zee, naar ruimte en lucht, naar weet ik wat. Ik heb de rit impulsief ingezet. Het ging niet meer. Het binnenland, bedoel ik. Misschien heeft dit woord een dubbele bodem. Ook dat hoop ik te vinden aan de zee; woorden die ik zelf begrijp en waarvan de betekenissen zijn te overzien.

De achteruitkijkspiegel toont een lage grijze lucht, en ik

geef gas, en duwtjes met hoofd en rug, zoals een biddende jood, een kind dat vooruit wil met de bolderkar.

Ik steek de landsgrens over; de kust van mijn buurland is wijder en woest, misschien brengt dat iets op. Voor me schijnt de zon, is er kleur in de lucht, zweven vogels op lagen van wind. Ik kan niet wachten om daar te zijn. Het grijze binnenland drijft me voort, jaagt me op als wild.

Ergens bespiedt me een op mij gerichte geweerloop, waarop een onfeilbaar spionerend vizier, waarachter een met rimpels overtrokken mikkend oog.

Kijk niet achterom, denk ik, want daar is de bolle lens, het schrikbeeld van een wijd opengetrokken pupil, een sterk vergrote iris met onmiskkenbaar de kleuren van mijn vaders blik.

Het is niet de lens die uitvergroot, het is mijn opgestookte fantasie. Word rustig, moet ik denken. Word kalm.

Hij is hier niet. Kom, herhaal het, hij is hier niet. En zijn bespiedend oog? Ach, kom, maak er iets anders van. Moeilijk is het niet, mijn vader blinkt uit in viezigheid. Slaapoog, prutoog, veel-te-lang-in-gewreven-oog. Ja, dat is een draaglijke gedachte. Ademen, nu, en rijden, voorzichtig.

Mijn vader slaapt veel. Dat is zo omdat hij pillen slikt uit strips, dozen en flessen tegelijk. Betrap je hem bij die farmaceutische innemerij, dan zucht hij dat de zenuwen moeten worden bedwongen. Niet in een zin zegt hij dat, maar kortweg, met één niet helemaal uitgesproken woord: 'zenuwé'.

De huisdokter haalt zijn schouders op als ik ernaar vraag, en schrijft gestaag zijn voorschriften, die evenmin leesbaar als werkzaam zijn. Iets voor de slaap, iets tegen het maagzuur, iets voor de vertering, iets tegen constipatie, iets voor de fut, iets tegen de ... ja, pijn zou ik zeggen, maar een figuurlijke betekenis is onbespreekbaar.

Hoewel ik vind dat zijn wangebruik niet strookt met zijn gierig afgemeten levensstijl, leg ik toch bemoedigende lijsten aan. Ik schik zijn pillen in een vintage dokterskast, zodat hij de hele dag door de glazen wand kan kijken, en bevestiging kan vinden voor de zwaarte van zijn bestaan.

Mijn pilbeleid is doordacht. De slaappil leg ik voor het grijpen. Hoe meer hij daarvan slikt, hoe sneller de komst van de chemische rasp, die vijlt en vijlt het eelt van zijn humeur, die verspreidt zijn tot stof vermalen hardheid, en het rond blaast als slaapverwekkend slaapmannetjeszand.

Ha, daar zie ik zijn oogleden zakken. Tegen de tijd dat hij zijn afgedwongen slaap ligt op te snurken, verdwijn ik in mijn kamers, waarvan hij het gewoon is de sleutel te horen. Dat wil hij ook zo, want dat is veiliger, zegt hij.

Mijn domein bestaat uit twee kamers die eruitzien als een met eethoek, zetel en tv uitgerust kantoor dat aan de zijkant van het huis een met bel voorziene toegangsdeur heeft. Immo De Proost, zegt daar een lichtbak.

Vroeger was dit een grote zaak, voor het gemak aan het huis gebouwd. Het kantoor dat ik heb ingepalmd, heeft naast de deur naar het huis, ook nog een met hangslot gesloten deur naar een in onbruik geraakte werkplek. Een zestal bureaus staat er nog, vermoed ik. Ik heb geen idee of de kartonnen dossiers nog aan de kastrails hangen, en of de speldenkoppen nog de verkoopadressen op de wegenkaarten prikken.

Vroeger verzorgde mijn moeder elke week de planten, waarmee ze – doordacht – de werkplekken scheidde, maar waarmee ze ons met het aanhoudende pssh pssh van haar watermist verspreidende plantenspuut regelmatig tot een soort grappige wanhoop dreef. Vroeger onderbrak ik er graag mijn werk om naar de bedrijvigheid te luisteren, het ratelen van toetsen, het

ritmisch gebiep van de printer, de opschrikkende telefoon, het riedeltje van goeiemorgen – Immo De Proost – met wie dan ook.

Er moet een grote dorheid achter de deur zitten, nu. Ik beeld me in dat de takken na de komst van het hangslot nog een tijd een simultaan ballet dansten, met zijn allen kordaat reikend naar één richting in de ruimte, naar die kant waar de ramen zijn, maar waar het licht met bruin papier is afgeplakt. En dat ze met al hun wortels zuigend naar het diepste water uit hun pot, met al hun bladeren stilaan verkleurend boven de werkloze bureaus, een laatste choreografie van langzame naar binnen draaiende verdroging dansten.

Eigenlijk weet ik het niet. Over de dag waarop het papier aan de ramen van de werkplek kwam, wordt niet gesproken. Ik kwam thuis, hoorde het slechte nieuws, rukte aan de vergrendelde deur, brulde wat vragen in het rond. Dat was het. Hij zei niets, trok me weg uit wat toen nog zijn kantoor was en waarvan hij ook buiten- en binnendeur venijnig klikklak voor me sloot.

In het huis had hij werk gemaakt van lege plekken. De fruitschaal stond niet op de tafelloper, terwijl die er jarenlang op leek vastgelijmd. De fotokaders waren van de schouw, de kast met het trouwsservies stond met open deuren leeg te zijn, in de keuken waren koekentrommels en theedozen opgelost in het niets.

Ach, het beste is te zwijgen, er zijn geen woorden voor die tijd, omdat het niet mocht, een taal te zoeken voor de pijn, de letters te schicken in een vraag. Vader verstomde, en daarmee was alles gezegd. Het kantoor bleef gesloten, de lichtbak van Immo De Proost gedoofd.

Na een maand regisseerde hij opnieuw hoe het moest zijn. Ik vond de binnendeur open en zag dat hij zijn laptop, bureaustoel en pennenhouder door de mijne had vervangen, en dat hij met een kort kin ophalend wijzen Immo De Proost als mijn eenmanszaak aanwees.

‘Ik wil niet dat de zaak kapot gaat.’ Dat zei hij me die dag.

Het leek erop dat vader veel van me verwachtte, dat hij uit een zinkend schip stapte en het reddingswerk aan mij overliet.

Het was een traag met ongelovige pasjes naderen van de open binnendeur dat ik deed, een behoedzaam binnenschuiven zonder woorden. Met onderkoelde gezichtsmimiek nam ik plaats op de stoel van mijn tweekamerkantoor, terwijl ik me voornam niets te vragen over de deur naar de grote werkplek, over de onwerkelijke gedemptheid die door het met stopverf dicht geprakte sleutelgat drong.

Enkele dagen maar had ik nodig om te weten dat ik vaders zin verkeerd had opgevat. Dat hij niet wilde dat de zaak kapot ging, had hij niet als een reddingsopdracht maar als een dreigend vingertje bedoeld. Zijn ogen waren onafgebroken op mijn werk gericht. Wie had er net gebeld? En welke prijs had ik bedongen? En wanneer dacht ik nog een nieuwe klant binnen te halen? Ik verdroeg het allemaal. Immo De Proost, dat was hij immers niet meer.

Dat zei ik natuurlijk niet.

Ik beseftte dat ik naast een in norsheid gehulde vader in een half leeggehaald huis, had leren zwijgen. En ik werkte alleen. Dacht ik aan collega’s, wier telefoons ik vanuit de afgesloten ruimte kon horen schallen als ik hun nummer toetste, dan vielen de verstikkende netten van plaatsvervangende schaamte, dan werden ook andere manieren van contacteren onmogelijk en was ik gegeneerd opgelucht dat ook zij niets meer van zich lieten weten.

Tot zover de reden van mijn uithuizigheid. Vandaag is het zo; als het niet anders kan, slaap, eet en werk ik in mijn tweekamerkantoor, van waaruit ik regelmatig klikklak via de binnendeur de vaderlijke voedselvoorraden en pilbestanden controleer. Soms betrap ik hem, staande voor de koelkast, terwijl hij met kussende lipbewegingen een schijf opgerolde hespenworst naar binnen schuift. Handenvrij doet hij dat, de linkerhand is al bezig met de cellofaanverpakking van een blok oude kaas, de rechterhand ligt nonchalant op de koelkastdeur waarop hij voordien ook al een chocoladespoor achterliet. Misschien neemt hij met deze hand toch maar een mesje uit de la, waarmee hij een blok kaas recht afsnijdt waar hij hem eerst had afgebroken, en dat hij achterlaat op het aanrecht boven de openstaande bestekbak.

Het kan ook zijn dat hij met dat mesje randen van lappen jonge kaas verwijdert, terwijl hij naar de living loopt, en dat ik een spoor kan volgen vanaf de gapende la, langs stukjes kaasrand op de tafel naar een lege handdoekhaak, wiens eigenaar hij heeft meegenomen om in de zetel zijn handen af te veegen. Die handdoek belandt op de grond, gegarandeerd naast een flesje Cola Light of drie, elk tot wisselende hoogte uitgedronken, met drijvende etensrest en onbestemde, langs de binnenwand ontstane vochtslag.

‘Blijf je eten?’ vraagt hij dan.

Hij bedoelt daarmee wil jij de vaatwasser openen, de borden en glazen daaruit in de kasten schikken, en de net niet schoon gelikte borden en met vingers leeg gewreven kookpotten voor een wasbeurt tussen de richels zetten, het blokje, het knopje, enzovoort. Wil jij vervolgens de daardoor ontstane ruimte op het werkblad vullen met hakblok en verse ingrediënten en de tovertruc doen van snijden, wassen, koelkast openen, inhoud nemen, koelkast sluiten, en hetzelfde met

voorraadkasten en kruidenrekken en verder ook klingelen met potten, pannen en goochelen met de oven. En met boter.

Het is nooit goed zonder boter. En als het soep is, moet er altijd selder bij, de selder die wrang smaakt en zich taai en draderig tussen de tanden wringt helemaal zoals hij dat doet.

Ik heb meestal geen tijd, zeg ik, en dat er wat in de diepvries staat.

Tussen zijn vraag en mijn antwoord heeft hij mij niet aangekeken, maar toetst met een half gereinigde en door artritis gekromde vinger steeds dezelfde knop van de afstandsbediening, zodat beelden flitsen, woorden kappen, geluiden breken voor je kan begrijpen waarover ze gaan.

‘Alles oké, zo?’

Ook het daarop volgend geluid is kort en gekapt, maar afkomstig uit zijn mond.

‘Jà.’

‘Heb je nog iets nodig?’

Opnieuw kort.

‘Tot morgen?’

‘Dag.’ Een laag en kort stemgeluid. Zijn afstandsbediening is al zeven toetsen verder.

Soms kook en eet ik bij hem, flits ik mee in zijn gezap en nijp ik al mijn ergernissen zo hard toe dat ik dagen constipatie heb. Ik probeer dan niet te zien hoe op de kast de berg paperassen alweer hoger is, of dat hier en daar ineengefrommelde sokken liggen of op de salontafel de nagelschaar is achtergelaten naast een half uitgespreid hoopje met zwart omrand knipselrest. Ik registreer niet dat hij vertelt dat hij geroepen heeft tegen een garagist die zijn werk niet deed zoals iedereen die tegenwoordig niet meer weet wat werken is en dat hij altijd zegt als je iets doet doe dat dan goed en mensen waar gaat dat naartoe,

waar gaat dat naartoe, en dat hij mijn nagellak niet vindt passen bij mijn kleed.

Ik blijf kalm als hij naar het werk vraagt en al na drie van mijn woorden volledig weet hoe het betreffende huis er van binnen en buiten uitziet en hoe de vorige en de huidige eigenaar denken en wat er allemaal in die straat in 1986 en later ook in 2001 en hoe ik het daarom had moeten aanpakken en weet ik dat dan niet? En als ik zeg dat er wel een verbouwing... dan toch zeker niet door die prutser van de steenweg die alleen maar dingen zet die bij voorbaat bouwvallen zijn en dat hij daar zijn naam niet aan wil linken. En dan is het plots weer zijn bedrijf en zijn het zijn dossiers en moet ik eens nadenken dat het niet de bedoeling is dat ik alles als een prinses zomaar in de schoot geworpen krijg.

Ik neem dan mijn handtas, waar ik door het leder de visitekaartjes voel branden, die ik heb laten drukken en waar alleen mijn naam op staat. Ik zwijg en aanvaard zijn gekapte groet als zoete vaderkoek en haast me achter de deur die ik klikklak sluit terwijl ik nog eens nadenk of ik de pillen wel degelijk heb klaargelegd.

En niet veel later glijd ik met de luxeminibus van Immo De Proost van de oprit, zodat hij denkt dat ik alweer ijverig ga werken – immomensen zijn veelal 's avonds op de baan – en hij zijn kast kan opendraaien, en hij belust grijpt naar zijn pillen en de kleuren en maten voor een lange nacht savouereert.

ZEELAND IS LEEG. ZO heb ik het graag. Ik ken hier wegen die plots verdwijnen; duinenplooï opheffen, weg eronder schuiven, duinen toe, zoïets. Daar moet je parkeren en met de schoenen aan de handen verder gaan, klimmen, hijgend en met je tenen klauwend in het zand de duinen overwinnen. Waar is ze? Waar is ze? Daar! De zee. Ik kan niet wachten – zo voelt het steeds als ik er bijna ben.

De bus vindt een vak. Ik rits mijn jas en knoop een sjaal, en met grote passen, en al snel met hevig kloppend hart – stijgen kan ik niet goed – beklim ik het duin. Daar is ze echt.

Een meeuw hangt bewegingloos in de lucht, alsof iemand haar pauzeknop heeft ingedrukt. De wind draait mijn haarlokken, volledig onvoorspelbaar en asynchroon, en gulzig verder gaand tot hij alle lokken heeft gehad. Ik adem oestergeuren in, of is het zeewier, duingras, de weeïge onbestemdheid die uit schelpen komt. Vloedgolven groeien aan, nemen weer terug, storten zich over elkaar, braken zich leeg in spettergeweld. De branding beukt tot in mijn oren.

Duikend komt de meeuw weer tot leven, met een krijds die helemaal en alleen aan meeuwen toebehoort. Eigenlijk is dat met alles hier, het valt aanhoudend lastig, krijst en stinkt, maar het doet dat zo geheel op eigen en unieke wijze dat het streling wordt, muziek, parfum.

Dit moet iets betekenen, denk ik. Ergens brandt een lichtje op een groot paneel. De legende heb ik niet. Ik heb wel mijn bus, ginds in haar vak. Ik keer terug van mijn snelle wip, wil me nu traag zetten aan het betere werk. Uit de bus haal ik de strandstoel, een dekentje, knapzak, koeken, laptop, zonnebril. De matras is voor later. Een slaapzak heb ik ook.

Ik ontplooi mijn strandzetel in de oksel van een afgekalfde duin, spreid het deken over de stoel, ga zitten, vouw de flap-pen rond me heen. Ik kijk, ginds is de zee, daar de bus.

Het is de luxebus die sinds enige tijd mijn vlakke leven enigszins verandert. Ze is zwart omdat dat beter staat en groot omdat er aanhangbiljetten en verhuurkaarten en te-koop-palen in moeten, en een grondboor en een gereedschapskist om dit alles te behoeden voor wind en dief. Aan de wand heeft mijn vader rekken laten inbouwen, nadat hij één idee afkomstig van mij onthaalde als heel intelligent en getuigend van commercieel inzicht dat bijna tipt aan dat van hem. Ik had hem een foto voorgelegd van een leeg interieur en er een met zetel, tapijt, vaas en plant bewerkte versie bovenop geschoven. Potentiële kopers laten binnenstappen in een schijnbaar bewoond en gezellig huis zou hun koopgedrag beïnvloeden, schreef ik toe aan wetenschappelijk onderzoek – al had ik het gewoon van de commerciële vrouwenzender. We konden daar voortaan mee rondsleuren, zei ik, daar had de minibus toch alle ruimte toe, niet? Hij pikte mijn idee op en bestelde onmiddellijk planken met wielen en een afrijbrug, die ik probeerde tegen te houden omdat zulks volgens mij vooral door rolwagens wordt gebezigd, maar die bij de eerste zetelverhuis verbazend handig bleek.

Hoewel ik geen van mijn eigen vertrekken had ingekleed en ook bij mijn vader de halfleeggehaaldheid gewend was geraakt, viel de Ikea-winkel me verrassend goed in de smaak.

Hele droomkeukens, feesttafels en gezinssalons zag ik daar, volledig bewoonbaar verklaard zonder dat er ooit iemand echt gegeten had, laat staan overnacht. Noodzakelijk want alomtegenwoordig: reeds van in het vroeger ochtenduur zwaar opgedekte eettafel mét tafelloper als basiselement, kussens met onverwachte print op werkelijk alle zetels groot of klein en hippe karpetjes in de plaats van die roodbruinroestige tapijten die vroeger als iets oosters moesten gelden. Attributen, attributen, die maakten het echt. Alleen de boeken bleken holle dozen en hier en daar lag een ananas van plastic.

Ik koos een ecru sofa, omdat ik de omschrijving ‘zacht van kleur en natuurlijk van materiaal’ een hele geruststelling vond, en paste er een wei- en boskleurige santenboetiek bij: kussens in tinten groen, tapijt in lichtbruin, plant in kleipot. De salontafel van glas en er bovenop een lichtblauw mondgeblazen vaasje wezen naar de lucht, de wolken en de hemel, de schepingsadem van God zelf.

In de busrekken kwam veel gezelligs terecht: kookgerief, wc-papier, parfum en shampoo, een oude laptop, handdoeken voor badkamer en toilet. Ik plande ook voor af en toe iets vers, bloemen, of net gebakken koekjes zodat het huis ook geuren verkocht. Als boeken nam ik echte.

Toen ik de eerste keer met volle bus naar een huis reed, stond er een aandoenlijk viooltjespotje naast me klaar en had ik boter gekocht voor koeken. Het was niet zozeer de huiselijkheid die me opwond, want die plaagde me eerder met een vage angst voor trivialiteit, voor het half bezeten belangrijk vinden van gehaakte lapjes, van vaste poets- en frietdagen en van elke avond zwijgen met een thee voor de tv. Neen, ik verheugde me op een blikseffect; diezelfde avond nog een handteke-

ning aan mijn vader tonen, en dat hij mij bejubelen zou, van ik heb het altijd al van jou geweten en andere dingen die deugd doen aan een dochterhart.

Ik had me in die luxebus al meermaals vervuld geweten door een onbestemd genot, aanvankelijk toegeschreven aan panoramisch schuifdak, beenruimte en zacht leer, maar die dag was mijn focus het fluwelige stemmetje van de gps. De bus leidde me naar mijn zege, alsof zij de afloop al kende en daarom spinde van plezier. De verkoop van een amper verkoopbaar huis kwam in zicht.

Het is een villa, met oprit, voor- en achtertuin, een vlinderdak uit de jaren 1960 dat je amper ziet omdat de aanbouwsels in drie verschillende stijlen om je aandacht schreeuwen. De coniferen zijn te hoog, de haag is te vaak te kort gesnoeid, de tuin heeft te veel werk besparende met betonnen boogjesboorden afgezette kiezelvelden. De standbeelden die erin hadden gepast, staan ingepakt in de garage. Noppenplastic, krantenpapier en oude dekens; zelfs dan vreesde de eigenaar de onveiligheid. Hij drong erop aan dat ik kandidaat kopers de certificaten zou voorhouden, want het waren 'echte' beelden. Dat zijn ze nooit, dacht ik, zoals je met een portret aan de muur niet de mens zelf in huis krijgt, en zoals foto's nooit vleselijk warm zijn en godenbeelden nooit god zelf.

Ik weet al lang niet meer wat eigenaars doorgaans met echt bedoelen. Hier was het vlinderdak nog echt, de rest bij elkaar gekletste kitsch – of was dat in de tegenwoordige vintagerage ook al in?

Het huis stond al een jaar te koop, zonder dat de prijs was gezakt. De eigenaars hadden geen haast. Ze zouden wachten, zoals dat natuurlijk hoort bij mensen die een zorgflat betreden; wachten op de kleinzoon, de poetsvrouw en de tijd.

Het kraken van de aangehaalde handrem bracht me het soort blij dat met een onzichtbaar draadje de hoeken van je mond optrekt, alsof handrem en lippen verbonden waren met een ingenieus systeem van visdraad en katrol. Zwaluwen krijsten plots bij me binnen, terwijl die er ongetwijfeld eerder ook al waren geweest, tijdens vorige bezoeken, maar zonder met hun tekens van leven mijn harde hoofd binnen te komen.

En hoewel hun geluid nooit zacht maar licht onheilspellend is, hoorde ik er toen de zomer in, en zat ik plots weer in een bank van mijn lagere school, de punten genoteerd, de kasten geruimd, de tekeningen aaneen geniet en ik kijkend naar de speelplaats waar ik vogels hoorde en ze vervolgens ook zag en helder en klaar begreep waarom dat volgens ons taalboek niet zingen maar wel gieren was.

Sindsdien roepen ze me jaarlijks aan, die zwaluwen, dat ze terug zijn, dat de wintervlucht al lang voorbij is, dat het tijd is voor dat laatste schooldaggevoel, het zuiver voelen van een woord, het geluk van hier en nu, het is al begonnen, merk je het niet?

Ik merk het vaak niet, ben log en zwaar en word vroeg oud, maar soms slijt een geluid mijn pannen open, zoals die dag in de bus, de handrem nog omklemmend, de deur al op een kier. Ik stapte uit onder een lucht die zo egaal blauw en wolkeloos en daarom totaal zonder verten was, alleen maar oneindigheid en meer, en waaronder ik dacht dat alles inderdaad beginnen zou.

Ik zag dat de oprit geen sprietje groen tussen de stenen had – waren ze vanuit hun zorgflat met een onkruidverdelger gepasseerd? Moest ik eens aan de buurman vragen, Roger, wist ik – terwijl ik de juiste sleutel koos. Ik legde een oprijspie aan de dorpel en keerde terug naar de bus. Het bleek niet

meer dan een lichte klus, dat op wielen van de afrijbrug dalen en via de spie de huisdorpel op. Tegen de tijd dat Roger door zijn zijraam de herkomst van de herrie had ontdekt en zijn synthetische tuinklompen had aangetrokken, lag mijn mat al uitgerold.

‘Kopers?’ riep hij met het hoofd door de deur.

‘Neen, verkooptruc,’ zei ik. Hij keek naar zijn met gemaaid gras bekleefde klompen.

‘Is er geen deurmat?’

Hij zette een stap terug, stampte tweemaal hard met elke voet en deed dan dat tirolerdansje waarmee mensen afwisselend naar hun twee zolen kijken. Hij twijfelde.

‘Ik kwam altijd langs achter,’ riep hij nog.

Ik zweeg maar.

‘En daar lagen zulke dikke kokosmatten.’

De dozen die samen met de mat waren binnengerold, zette ik in de keuken.

‘Twee,’ hoorde ik hem roepen.

‘Naast elkaar.’

Ik moest er voor zorgen dat hij niet op het idee kwam om de schoenen aan de deur achter te laten en op zijn kousen binnen te stappen.

‘Met allemaal galoches op.’

Hij gaf niet op. Door de keukendeur zag ik dat hij de deurstijl beet genomen had, zodat het binnen gehouden hoofd wat lichter woog. Ik wilde hem weg.

‘Goede tip, Roger, maar nu moet ik echt verder werken.’

Toen ik opkeek, was het hoofd weg. Stapte het met benen en al naar huis om werkplunje aan te trekken en mee te komen helpen en had het dus een verwachtingsvolle gloed? Of had het zich met een schokje gerealiseerd dat het daar voor niets te hangen hing en trok het zich nu verongelijkt terug?

Ik was er niet goed in, in mensen afschepen, al ging het me de laatste jaren almaar beter. Dit zou het scenario van eertijds geweest zijn: ik had hem aangeboden binnen te komen, hem mijn plannen uitgelegd, hem enthousiast onthaald als hij had voorgesteld te helpen, en achteraf pas zou ik daar tandenknarsend spijt van hebben gekregen. Op die verhuisdag was het anders. Ik durfde al de gedachte te vormen dat hij een oude bemoeial was en dat hij zich thuis waarschijnlijk rot verveelde, maar vervormde het door een of ander beleefdheidsprincipe tot een geplastificeerd optrekken van mijn gelaat. Blabla Roger, dank u tot ziens, glimlach, glimlach, terwijl ik eigenlijk echt de deur tegen zijn smoel dicht wilde knallen.

Ik wist niet waar dat vandaan kwam, dat onredelijk van enige directe oorzaak losstaand opborrelen van ergernis in dat mannetje. Dat ik ergernis bij mijn vader had afgekeken, was me wel duidelijk, maar hoe iets waar ik zelf afkerig van was zonder mijn toestemming een niet stil te leggen motortje in mijn geest kon placeren, dat ontging me nog.

Terwijl ik daarover liep te malen, laadde ik de bus verder uit, snel, om niet te veel in het gezichtsveld van Roger te moeten lopen. Het was natuurlijk ronduit belachelijk om in een opgedreven tempo, met een afrijbrug, een wielenplank en een dorpelspie een hele sofa te verhuizen nadat je net de hulp van een buur had afgewezen. Hij moet er ongetwijfeld het etaleren van vrouwelijke overmoed in hebben gezien.

Enfin, de sofa gleed goed, en ook de plant, de dozen met gerief, erbovenop het om water smekende violenpotje en de licht smeltende boterklomp; alles wielsgewijs doekedoeke op het tuinpad en dan vlot dat onverkoopbare huis binnen.

Ik sloot de voordeur en wrikte aan de dubbele tuindeur, die krakend haar ooit geverfde en nadien amper nog geopende

en daarom klevende stijlen van elkaar haalde. Een stroom verse lucht overspoelde mij, en ik rook rozen en hoorde hoe de zwa-luwen mij riepen dat ik blij moest zijn. Op het terras dat met grote platte leistenen bijeen was gepuzzeld, stonden twee ver-roeste gietijzeren tuinstoelen opgestapeld. Ik kreeg ze moeilijk uiteen, zo verzonken waren ze in elkaar, en ook had de smid in hun beider rugleuning een sierlijk hartje gesmeed. Geen van deze details had ik eerder opgemerkt, waardoor ik gesterkt was in mijn voornemen om met de ingrepen van die dag dat huis onverhoeds te verkopen.

Ik schikte de stoelen met zicht op de tuin en stapte binnen voor de verdere make-over. De sofa schoof ik tot net voor het tapijt, de salontafel moest ineen gevezen – wat langer duurde dan verwacht. Vervolgens schikte ik het vaasje, de kussens, waterde ik de viooltjes en liep ik rond met handdoeken en wc-papier.

Toen ik van de badkamer terug in de living kwam, verraste het huis me en had ik ontegensprekelijk zin om me in de sofa te vleien. Goed teken, dacht ik, maar ik deed het niet, de koek-jes moesten nog gebakken.

Nog zelf toe te voegen: verse boter. Ik had het in de winkel op het pakje koekenmix gelezen en had mijn kar meteen naar de versafdeling gereden. Die voorzienigheid stelde me vreemd positief, alsof ik een bron van huisvlucht had ontdekt, waarvan ik niet wist dat die zich ergens in mij verschool. Uit de dozen diepte ik een mengkom, een deegrol en een spatel van mijn moeder, van toen alles nog koek en ei was – een toepasselijke gedachte bij dat tafereel. Ik kwam op het zeer praktische idee om de boter eerst in kleine blokjes te spatelen – een mesje had ik niet voorzien – voor het aan het deeg toe te voegen. Met diezelfde spatel moest ik nadien het deeg splitsen op het bak-blik, want naast een mesje had ik ook een koekjesvorm over het hoofd gezien.

Tijdens het bakken zat ik eerst even in de sofa, nadien op een tuinstoel, maar hoewel de drang tot rustig neervlijen me nog steeds vergezelde, kon ik mijn onrust in geen van die vlakken passen en besloot ik rechtop te blijven staan, kijkend naar de geler wordende deegjes. Zelfs toen ze nog niet koek genoeg waren om geur af te scheiden, rook ik ze al en dat ik er nog niet in graaide kwam door het gebrek aan beschermende ovenwant. Een schaal had ik ook niet, dus liet ik toen de bak-tijd om was de oven ter afkoeling open staan, en stapte ik de bus terug in.